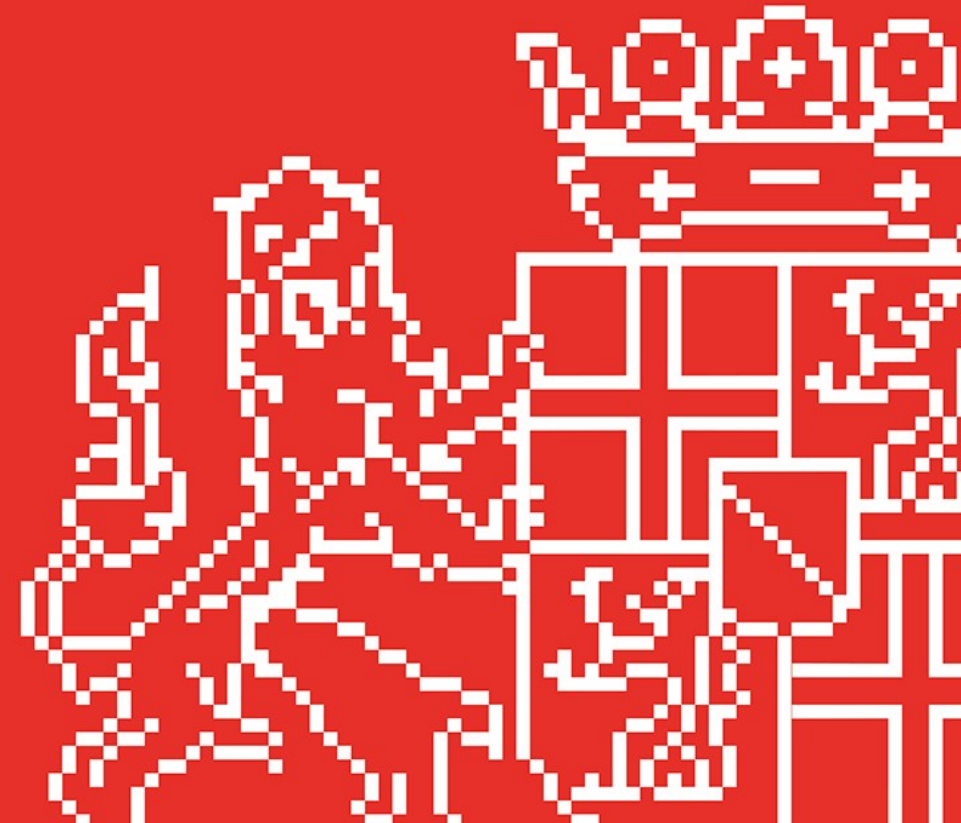

PROVINCIE UTRECHT

SNELLER NAAR DUURZAME ENERGIE VOOR IEDEREEN

Inclusieve aanpak
Programma Energietransitie 2020-2025

Agenda:

20:00 – 20:50:	Aanpak inclusieve energietransitie inclusief onderzoeksresultaten
20:50 – 21:20:	Vragen en feedback
21:20 – 21:30:	Afsluiting

Verkenning

Hoofdlijnen programmaplan:

Besparen

Duurzame energie

Lobby, onderzoek en innovatie

Provincie als voorbeeld

Coalitieakkoord:

Het is belangrijk dat de energietransitie voor iedereen **haalbaar** en **betaalbaar** is. Iedereen in de provincie zou hieraan mee moeten kunnen doen en profiteren van opbrengsten van duurzame energieopwekking in de omgeving.

Schets van de opgave

Klimaatakkoord: Om de klimaatdoelen voor 2030 te halen, moeten we gestaag het tempo van de verduurzaming opvoeren tot meer dan 50.000 bestaande woningen per jaar in 2021. En vóór 2030 moeten we al in een ritme van 200.000 per jaar zitten in Nederland. Gemiddeld komt dit voor Provincie Utrecht uit op 50 woningen per dag. Niet alleen technisch en economisch gezien een flinke opgave, maar ook een sociaal maatschappelijke uitdaging:

PBL-rapport zet klimaatbeleid onder druk: verduurzamen eigen huis blijkt niet aantrekkelijk
<https://www.volkskrant.nl/ts-ba841e2a> via @volkskrant

PBL-rapport zet klimaatbeleid onder druk: verduurzamen eigen huis blij...
Zonder extra overheidssubsidies is het verduurzamen van de eigen woning voor huizenbezitters financieel niet aantrekkelijk, stelt het ...
@volkskrant.nl

Everyone can reply

Tweet

Proef met aardgasvrije wijken verloopt niet overal even vlot
<https://www.nos.nl/l/t/2322379> via @NOS

Proef met aardgasvrije wijken verloopt niet overal even vlot
De proef met 27 wijken die van het gas af gaan loopt nu een jaar. Wat zijn de eerste ervaringen en welke vragen leven er onder bewoners in d...
@nos.nl

Everyone can reply

Tweet

Het aantal mensen dat energierekening niet kan betalen dreigt te verdubbelen
<https://www.trouw.nl/ts-be43f3ae> via @trouw

Het aantal mensen dat energierekening niet kan betalen dreigt te verdu...
De energietransitie duwt duizenden Nederlanders de energiearmoede in.
@trouw.nl

Everyone can reply

Tweet

Dezelfde taal spreken

Haalbaarheid

Woningeigenaren die niet zomaar mee kunnen doen aan de energietransitie, omdat zij geen (toegang tot) financiële middelen hebben om een eigen woning te verduurzamen. Ongeacht een eventuele motivatie daartoe. Grote van de doelgroep is afhankelijk van het investeringsbedrag.

Betaalbaarheid

Huishoudens, **woningeigenaren** én **huurders**, die na aftrek van woonlasten:

- **relatief:** meer dan 10% van het besteedbaar huishoudinkomen kwijt zijn aan energiekosten, en/of;
- **absoluut:** na het betalen van de energierekening onvoldoende besteedbaar inkomen overhouden voor overige noodzakelijke bestedingen. Zij hebben te maken met, of lopen risico op, problemen bij het voldoen van noodzakelijke bestedingen. Helemaal bij stijgende energie gerelateerde woonlasten.

Doelstelling onderzoek:

1. Haalbaarheid van investering

Op buurniveau het aantal en de geografische spreiding van woningeigenaren die niet in staat zijn de verduurzaming van de woning te financieren, bij een investering van € 5.000,- / € 12.500,- / € 25.000,- / € 40.000,- / € 65.000,-

2. Betaalbaarheid van de energierekening

Op buurniveau het aantal en de geografische spreiding van huishoudens (woningeigenaren en huurders) die te maken hebben met relatieve en/of absolute energiarmede

3. (Achtergrond)kenmerken van zowel de woningeigenaren die niet kunnen investeren als van huishoudens (woningeigenaren en huurders) die problemen ondervinden met de betaalbaarheid van de energierekening

- Woningkwaliteit (energielabel E-G)
- Uitgepode woningen
- Leeftijd (categorieën),
- Inkomstenbron
- Migratie achtergrond

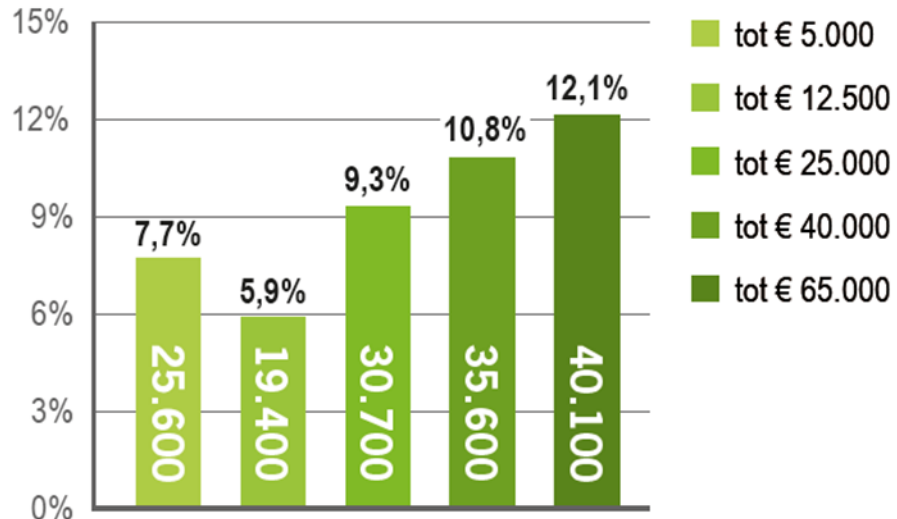

Onderzoek zegt
nog niets over:
mogelijkheden en
motivatie

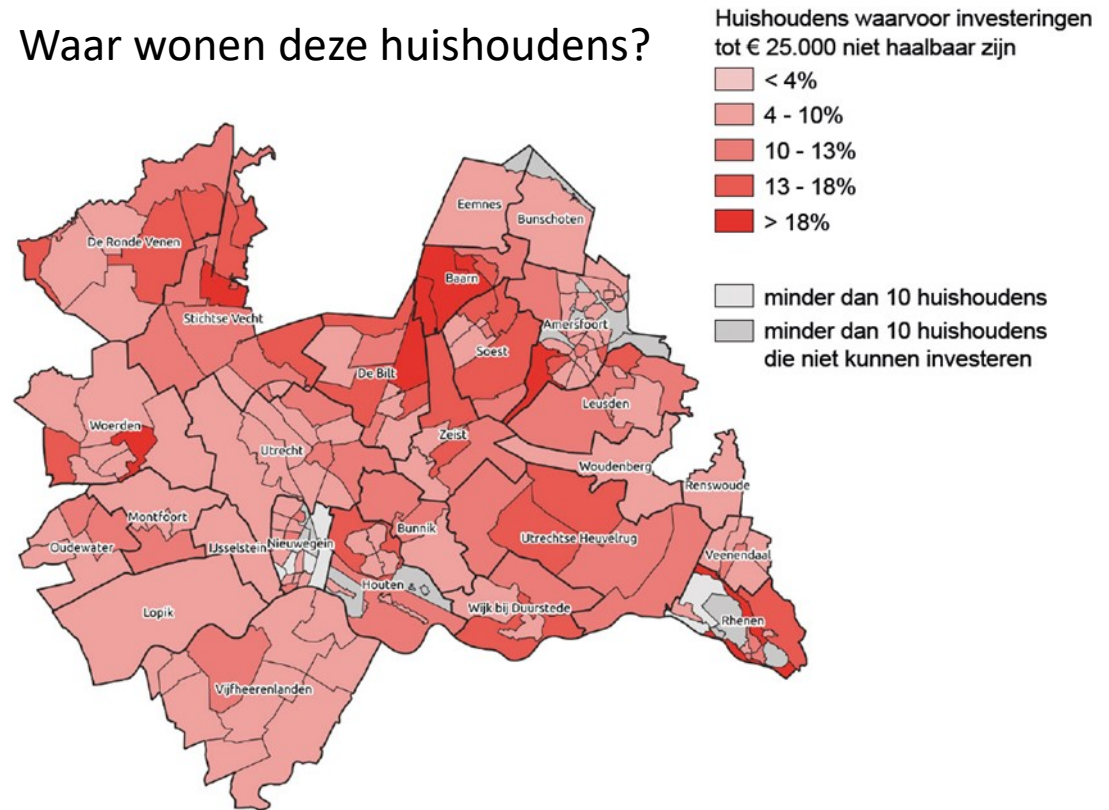
Haalbaarheid:

Toegang tot financieringsmogelijkheden om een eigen woning te verduurzamen

% huishoudens die investering voor energie maatregelen niet kunnen opbrengen

Waar wonen deze huishoudens?

Haalbaarheid / deel conclusies

Om de ambities uit het Klimaatakkoord te halen moeten de komende jaren 555.560 woningen in Provincie Utrecht verduurzaamd worden, waarvan 330.600 koopwoningen en 224.900 huurwoningen.

Technisch-financiële afbakening
Bij deze indicatieve analyse is geen rekening gehouden met individuele keuzes van huishoudens, alleen met de mogelijke middelen voor financiering.

Mensen die loon als voornaamste inkomstenbron hebben zijn ondervertegenwoordigd maar vormen desondanks een substantiële groep (30,9%) binnen de totale groep huishoudens die de investering niet op kunnen brengen.

33% (10.800 huishoudens) van deze huishoudens wonen in een energetisch slechte woning woont. Voor deze huishoudens heeft het niet kunnen investeren en participeren in de energietransitie relatief grote gevolgen bij stijgende energieprijzen.

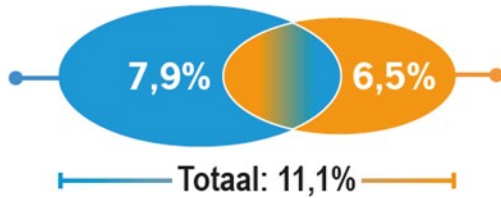
Bij een investeringslast van € 25.000,- loopt het aandeel huishoudens met een koopwoning dat geen eigen geld heeft of leningen kan afsluiten om dit bedrag te financieren op wijkniveau uiteen van 2,1 tot en met 35,2%. De verschillen zijn dus aanzienlijk.

Betaalbaarheid:

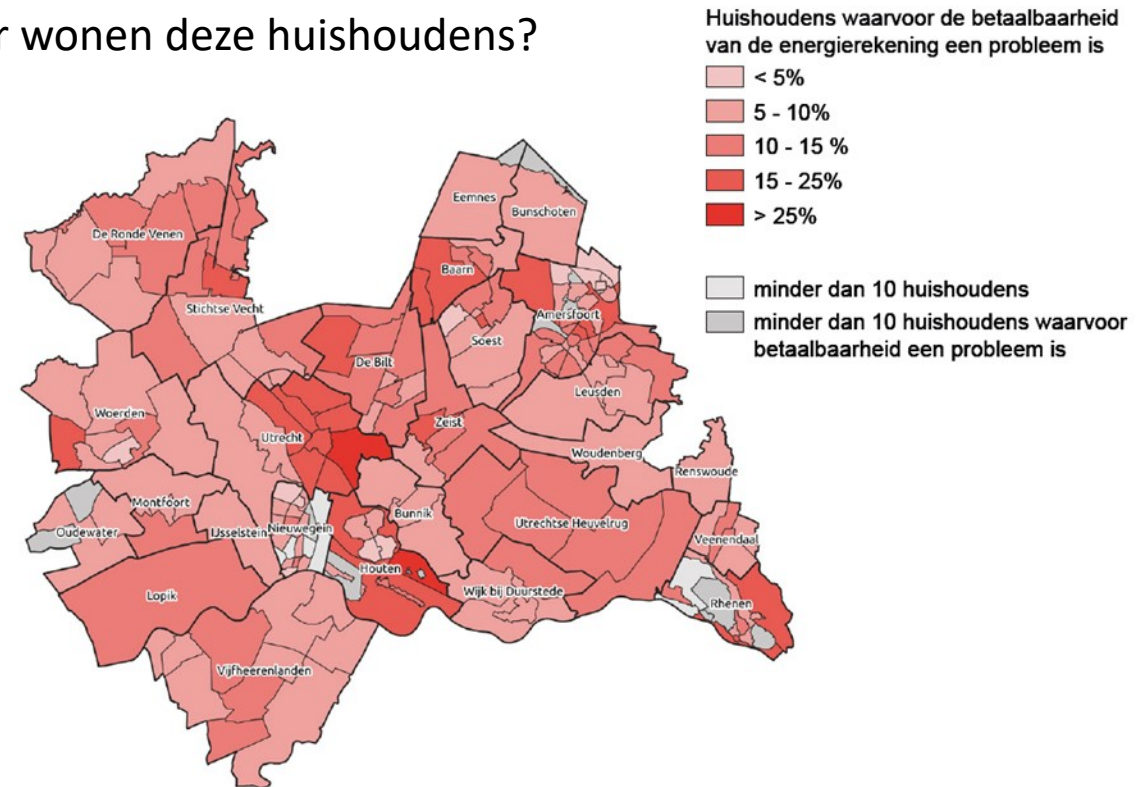
Van de energierekening voor zowel kopers als huurders

de energierekening hoger is dan 10% van het besteedbaar inkomen (na aftrek van woonlasten)

na de betaling van de energierekening er minder geld overblijft dan nodig is voor noodzakelijke bestedingen.

Waar wonen deze huishoudens?

Betaalbaarheid / deel conclusies

In totaal heeft **11%** (67.300) van de huishoudens (koop en huur) in Utrecht te maken met ofwel een relatief hoge energierekening en/of onvoldoende bestedingsruimte voor het doen van noodzakelijke uitgaven na het betalen van de energierekening.

38,6%, 26.000 huishoudens, daarvan woont in een energetisch slechte woning. Voor deze huishoudens is woonlastenneutraliteit bij het verduurzamen van de woning randvoorwaardelijk omdat zij bij stijgende woonlasten direct een bestedingsrisico lopen.

Het merendeel van de huishoudens huurt een woning (79,1%). Dat zijn 53.300 huurders.

Het aandeel huishoudens, waarvoor de betaalbaarheid van de energierekening een probleem is, loopt op wijkniveau uiteen van 2,9 tot en met 29,7%. Huishoudens waarvoor de betaalbaarheid een probleem is wonen vaker in de stedelijke gebieden.

Binnen de groep huishoudens waarvoor de betaalbaarheid van de energierekening een probleem is zijn huishoudens die inkomsten uit loon ontvangen ondervertegenwoordigd, maar vormen desondanks een substantiële groep (20.400 huishoudens).

Verkenning -vervolg

- Stakeholders in kaart gebracht
- Interviews en gesprekken gevoerd
- Inventarisatie bestaand (financieel) instrumentarium: nationaal, regionaal en lokaal
- Bestaande voorbeelden in kaart gebracht
- Longlist met mogelijke projecten

Wat is er al?

Nationale maar ook lokale regelingen:

Ontwerpprincipes

De inclusieve aanpak is integraal onderdeel van het Energietransitie programma, en:

Additioneel ten opzichte van beschikbaar lokaal en nationaal instrumentarium

Ontwikkeling kennis en creëren van juiste randvoorwaarden

Ondersteunen van collectieve projecten

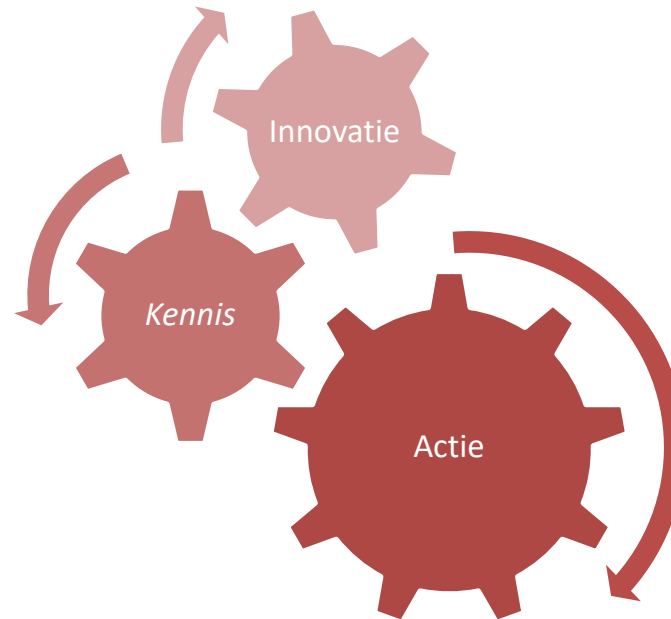
Aansluiting met de praktijk

Plan van aanpak inclusieve ET

De energietransitie gaat niet alleen over energiebesparing en opwek van duurzame energie maar vooral ook over de wijze waarop we deze transitie in onze samenleving organiseren.

Aanpak in drie elkaar versterkende lijnen:

In de Kaderbrief is hiervoor een bedrag opgenomen van €1,4 mln. in 2021, oplopend naar € 3,2 mln. in 2024. Totaal € 8,9 mln.

ad. 1: Kennis

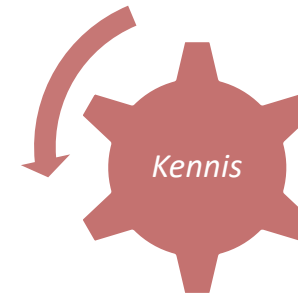
Kennis
Ontwikkeling & deling

Activiteiten:

- Utrechts Kennis- en Actienetwerk, onderdeel van de Energiewerkplaats
- Kennisuitwisseling interprovinciaal, nationaal & Europees
- (Actie)onderzoek

Doel:

- Inclusief netwerk met geactiveerde stakeholders
- Kennis, best practices en handreikingen
- Actieve operationalisatie van inclusiviteit en participatie in collectieve aanpakken

Kennis

Actie

Samen met:

- *Gemeenten*
- *Woningbouwcorporaties*
- *Energie coöperatie*
- *Buurt initiatieven*

Bijvoorbeeld

Budget				
2021	2022	2023	2024	Totaal
€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 300.000

ad. 2: Actie

Actie

Samen met:

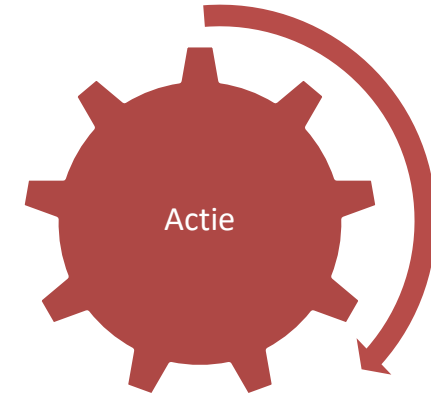
- Gemeenten
- Woningbouwcorporaties
- Energie coöperaties
- Buurt initiatieven

Activiteiten:

- Versterken van collectieve projecten van gemeenten, woco's en buurtinitiatieven, o.a. door inzet van **Expertpool Aardgasvrij & besparen**
- Versterken van collectieve duurzame opwek projecten van energie coöperaties, met **Projectbureau 'Energie van Utrecht'** en **Ontwikkelfonds voor energie coöperaties**
- Financiering (subsidie) onrendabele toppen collectieve projecten (**subsidieverordening**)

Doel:

- Versterken van collectieve projecten van gemeenten, woco's en buurtinitiatieven, o.a. door inzet van **Expertpool Aardgasvrij & besparen**
- Versterken van collectieve duurzame opwek projecten van energie coöperaties, met **Servicepunt (NMU)**, **Projectbureau 'Energie van Utrecht'** en **Ontwikkelfonds voor energie coöperaties**
- Financiering (subsidie) onrendabele toppen collectieve projecten

Innovatie
*In financiering en
samenwerking*

Bijvoorbeeld

- De Bilt
- Zeist
- Woerden
- Utrechtse Heuvelrug
- Utrecht

PORTAAL Jouw Thuis

Van Amersfoort naar:
...
inclusief gespikkeld bezit

Maatschappelijk Energiedienstenbedrijf:

- Houten
- De Bilt
- Zeist
- Utrechtse Heuvelrug
- Bunnik

Budget

2021	2022	2023	2024	Totaal
€ 720.000	€ 960.000	€ 1.440.000	€ 1.920.000	€ 5.040.000

ad. 3: Innovatie

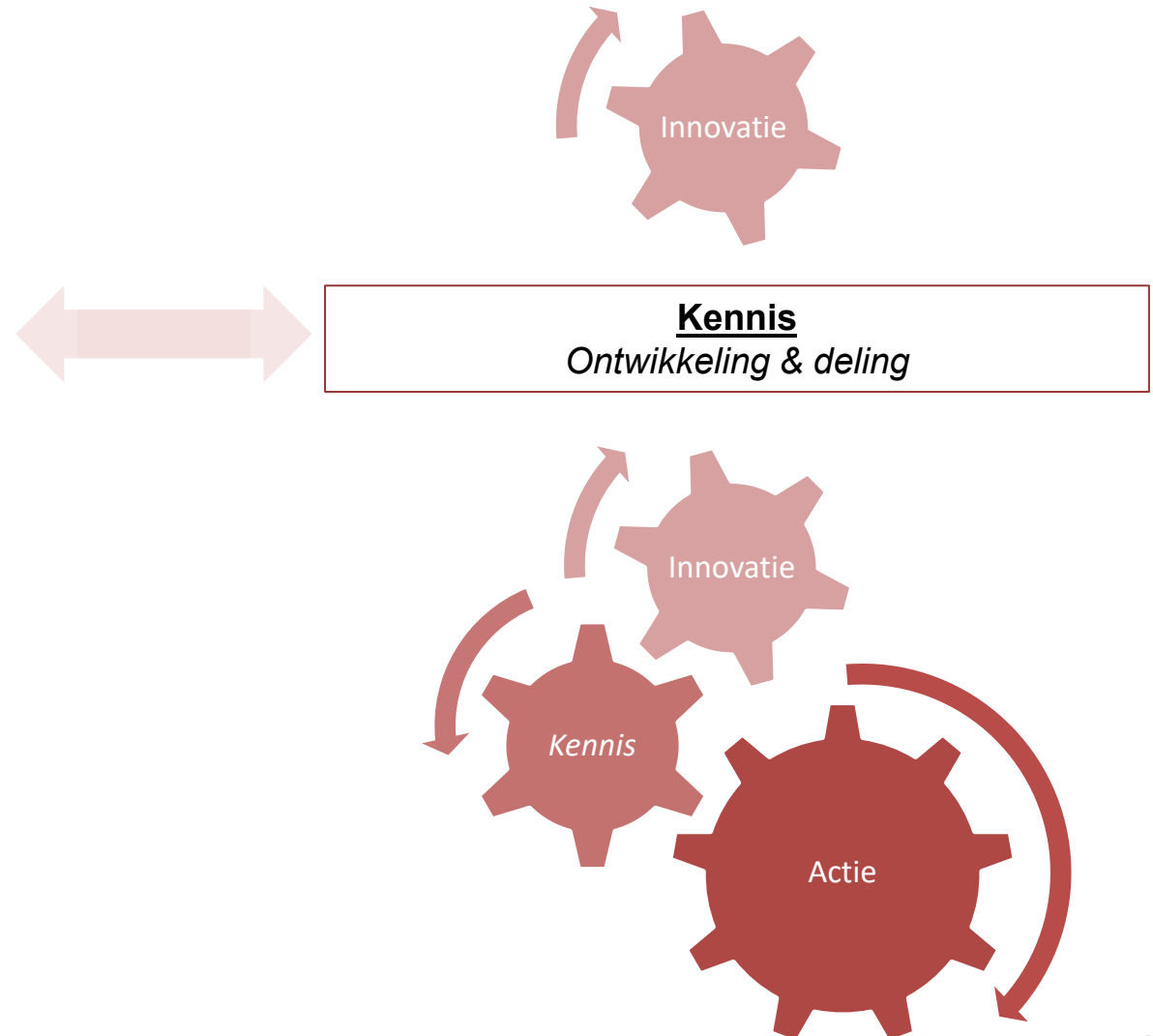
Innovatie
In financiering en
samenwerking

Activiteiten:

- Versterken financierings- en ontwikkelinfrastructuur
- Instrumentarium: beschikbaar maken van garanties
- Samenwerkingsverbanden/ partnerschappen (gelinkt aan projecten)
- Organisatie innovatie programma

Doel:

- Schaalbare voorbeelden van (markt)proposities
- Goede financierings- en ontwikkel infrastructuur voor inclusieve energietransitie
- Versnelling van energietransitie door financiering van (markt)proposities

Bijvoorbeeld

Samenwerken met onze partners, om...

Objectgebonden financiering

...inclusieve concepten te ontwikkelen en (markt)kansen te geven...

..in innovatie en versnellingsprogramma

Budget

2021	2022	2023	2024	Totaal
€ 602.021	€ 702.022	€ 1.102.023	€ 1.202.024	€ 3.600.000

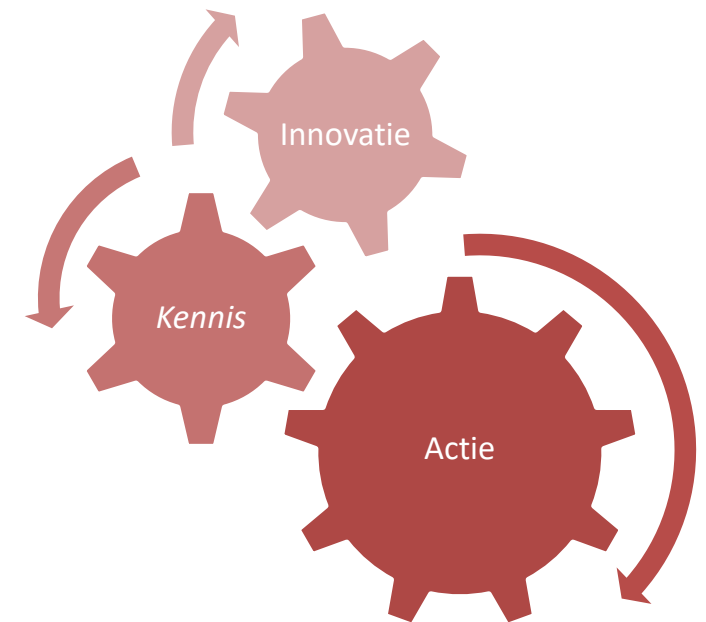
Vervolgstappen

November: Staten nemen besluit over begroting

December 2020/Januari 2021: Nadere uitwerking in statenbrief

2021-2024: implementatie en executie inclusieve aanpak

Inclusieve aanpak

Feedback en vragen

